

Sociala omsorgsutskottet

Plats och tid	Sammanträdesrum 1 Förvaltningsbyggnaden, torsdagen den 25 maj 2023 kl 09:00-13:00		
Beslutande	Ledamöter Cenneth Pettersson (S), Ordförande Maria Edfast (S) Stefan Granlund (C) Jörgen Wennström (S), 1:e vice ordförande Rasmus Gabrielsson Eriksson (V)		
Övriga närvarande	Jenny Liljebäck, socialchef Anna-Lena Eriksson, kommunsekreterare Emma Falkälv, enhetschef § 40 Sofia Bengtsson, MAS §§ 34,27		
Justerare	Jörgen Wennström		
Justeringens plats och tid	Justering sker digitalt 30 maj 2023 i ärendehanteringssystemet Ciceron		
Underskrifter			
	Sekreterare	Anna-Lena Eriksson	Paragrafer §§ 34-42
	Ordförande	Cenneth Pettersson	
	Justerare	Jörgen Wennström	
	ANSLAG/BEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Instans	Sociala omsorgsutskottet		
Sammanträdesdatum	2023-05-25		
Datum då anslaget sätts upp	2023-05-30	Datum då anslaget tas ned	2023-06-22
Förvaringsplats för protokollet	Socialas verksamhets arkiv samt i ärendehanteringssystemet Ciceron		
Underskrift	Anna-Lena Eriksson		

Sociala omsorgsutskottet

Ärendelista

Su § 34Dnr 2023000274 2023-000274	
Svar till begäran om yttrande till inspektion för vård och omsorg - diariennr. 3.5.1-37652/2022-8.....	3
Su § 35Dnr 2023000007 2023-000007	
Information sociala omsorgsutskottet	4
Su § 36Dnr 2023000258 2023-000258	
Budgetuppföljning tertial 1 2023	5
Su § 37Dnr 2023000259 2023-000259	
Basalhygien redovisning PPM (punktprevalens mätning) 2023	7
Su § 38Dnr 2023000260 2023-000260	
Budget samt konsekvensanalys utifrån föreslagen budget kommande år 2024	8
Su § 39 Dnr 2023000280 2023-000280	
Medborgarinitiativ - Avsätt medel i budgeten 2024 för pensionärers trivsel på trygghets- och äldreboenden.....	9
Su § 40 Dnr 2023000302 2023-000302	
Utredning sammanslagning servicebostad och gruppboend.....	11
Su § 41 Dnr 2023000303 2023-000303	
Utredning anhöriganställning anhörigbidrag	12
Su § 42 Dnr 2023000425 2023-000425	
Skrivelse från dag och natt personalen Tallviksgården med anledning av sociala omsorgsutskottets studiebesök 2023-05-04	17

Sociala omsorgsutskottet

Su § 34

Dnr 2023000274 2023-000274

Svar till begäran om yttrande till inspektion för vård och omsorg - diariennr. 3.5.1-37652/2022-8

Beslut

Sociala omsorgsutskottet beslutar

Att godkänna återredovisning till inspektionen för vård och omsorg (IVO) gällande ärende med diarienummer 3.5.1-27652/2022-8

Uppdra till Jenny Liljebäck socialchef att skicka in återredovisning

Förklara paragrafen omedelbart justerad

Sammanfattning av ärendet

Föreligger en begäran om återredovisning av åtgärder efter beslut från Inspektionen för vård och omsorg, IVO, fattat i tillsynen av kommunens särskilda boenden för äldre (SÄBO)-Yttrande-diarienummer 3.5.1-27652/2022-8 till inspektionen för vård och omsorg

Förslag till beslut

Att godkänna återredovisning till inspektionen för vård och omsorg (IVO) gällande ärende med diarienummer 3.5.1-27652/2022-8

Uppdra till Jenny Liljebäck socialchef att skicka in återredovisning

Förklara paragrafen omedelbart justerad

Beslutsunderlag

Återredovisning tillsyn, dnr 3.5.1-37652/2022-8.

Sociala omsorgsutskottet

Su § 35

Dnr 2023000007 2023-000007

Information sociala omsorgsutskottet

Beslut

Sociala omsorgsutskottet beslutar

Godkänna informationen

Sammanfattning av ärendet

Information från socialchef

-Läget inför sommaren

-Heltid till fler och dygnsvila; En arbetsgrupp ska tillsättas som tillsammans med administratörer skall se över schemalaggningen. Svårt i dagsläget att få ihop med bemanning med 11 timmars dygnsvila vilket ger signaler om behov av mer personal fr.o.m. oktober. Det krävs även nytänk bland egen personal krävs för att få ihop det med schemaförändringar osv.

- Serviceinsatser; städ, tvätt samt inköp och matdistribution bland särskilda boenden ses över. Skall det ske bland egen personal eller skall det organiseras utanför verksamheten eller dialog med kost och lokal via tekniska avdelningen.

-Resurspool på vilket sätt kan den nyttjas utvärdering hur vi arbetar med den samt hur framtiden kommer att se ut. Återkommer med rapport till sociala omsorgsutskottet 15 juni 2023

-Studiebesök; 12 juni 2023 för sociala omsorgsutskottet för resterande verksamhet arbetsmarknad, LSS verksamheter och hemtjänsten.

- Information Träffpunkten; de första träffarna har varit, några besökare. Ansvarig arbetar med planering av olika aktiviteter som ska genomföras, sökt medel för verksamheten.

-Trygghetskamera i hemtjänst - första kamera skall nu testas hos brukare. Har även sett över möjlighet att avropa GPS larm.

-SÄBO platser antal besatta platser.

Sociala omsorgsutskottets ordförande samt vice ordförande informerar med anledning av utbildning 22-23 maj 2023 i Skellefteå

Sociala omsorgsutskottet

Su § 36

Dnr 2023000258 2023-000258

Budgetuppföljning tertial 1 2023**Beslut**

Sociala omsorgsutskottet beslutar

Godkänna redovisning

Att uppmana verksamheterna att strama åt kostnaden för att uppnå ekonomisk balans vid årets slut.

Sammanfattning av ärendet

Sociala omsorgsutskottet har lämnat in budgetuppföljning tertial 2023

Ansvar	Bokslut 2022	Årsbudget 2023	Årsprognos 2023	Avvikelse
Verksamhetschef	10 931	11 552	12 735	-1 183
IFO	10 279	10 586	10 586	0
Brännagården	24 484	24 795	25 555	-760
Tallviksgården	24 652	25 389	25 469	-80
Hemtjänsten	21 008	20 250	22 250	-2 000
P-ass	6 085	6 074	5 874	200
Omsorgen boende	12 128	12 900	12 970	-70
Medicinska teamet	15 096	15 412	19 657	-4 245
Arbetsmarknad/integratio n	-2 094	1 516	-474	1 990
Summa SU:	122 569	128 474	134 622	-6 148

Verksamhetschef; underskott avser ett ofördelat sparkrav för 2023. I nuläget saknas åtgärder för att hämta in detta. något högre kostnad än budgeterat för utskottssammanträden (-20 tkr), då de varit fler möten under tertial 1 än planerat.

Brännagården: övertid, ob-ersättning och merkostnad för bidragsanställning.

Tallviksgården: mer och övertid högre än budgeterat.

Sociala omsorgsutskottet

Hemtjänsten: Mer och övertid, inköp arbetskläder (-80 tkr), högre kostnad än budget för larm, leasingbilar (kort och långtid)

P.ass: lägre arbetsgivaravgifter, något lägre lönekostnad än budget.

Omsorgen; fler uppdragstagare/ändrade ersättningar uppdragstagare.

Medicinska teamet: Bemanningpersonal.

Arbetsmarknad: prognos - större bidragsintäkt än budgeterat.

Beslutsunderlag

Budgetuppföljning tertial 2023

Sociala omsorgsutskottet

Su § 37

Dnr 2023000259 2023-000259

Basalhygien redovisning PPM (punktprevalens mätning) 2023

Beslut

Sociala omsorgsutskottet beslutar

Godkänna redovisning av resultat från Punktprevalensmätning (PPM) basal hygien 2022–2023.

Sammanfattning av ärendet

Punktprevalensmätning av följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler. Redovisar kommunens resultat 2022–2023 och nationella resultat. Viss försämring sedan tidigare år, men bättre än riket.

Förslag till beslut

Godkänna redovisning av resultat från Punktprevalensmätning (PPM) basal hygien 2022–2023.

Beslutsunderlag

Resultat punktprevalensmätning 2023

Sociala omsorgsutskottet

Su § 38

Dnr 2023000260 2023-000260

Budget samt konsekvensanalys utifrån föreslagen budget kommande år 2024

Beslut

Sociala omsorgsutskottet beslutar

Uppdra Jenny Liljebäck socialchef att analysera kostnaden för äldreomsorgen

Återrapport av utredning sker till Sociala omsorgsutskottets sammanträde 12 oktober 2023

Beakta rapporten i budgetarbetet

Sammanfattning av ärendet

Föreligger konsekvensbeskrivning från sociala omsorgsutskottets verksamhetsområde angående föreslagna ramarna i budgetdirektiven.

Förslag till beslut

Beakta rapporten i budgetarbetet.

Beslutsunderlag

Konsekvensanalys 2024 (social omsorg)

Sociala omsorgsutskottet

Su § 39

Dnr 2023000280 2023-000280

Medborgarinitiativ - Avsätt medel i budgeten 2024 för pensionärers trivsel på trygghets- och äldreboenden

Beslut

Sociala omsorgsutskottets förslag

Förslag anses besvarat med hänsyn till svar upprättat av socialchef

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har uppdragit till socialchef att bereda och inkomma med svar på inkommet medborgarinitiativ till kommunstyrelsen 2023-06-07, dnr 2023-280.

Ärendet - Svar på medborgarinitiativ

Fördelad budget för sociala omsorgsutskottet 2023 innefattar budgetpost för aktivitetsansvarig inom särskilt boende. Denna insats ansvarar för att tillgodose behov av gemensamma sammankomster för de boende inom särskilt boende, det omfattar egna aktiviteter men även musikarrangemang och liknande som externa genomför. Under 2023 har vi förutom aktiviteter varje dag (2,5 dag per vecka/boende) anordnas även musikarrangemang via studieförbund.

För trygghetsboendena i Överkalix finns en värdinna som under veckorna ordnar olika samkväm och aktiviteter för de boende i trygghetsboendena.

Socialförvaltningen söker även statsbidrag i syfte att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre – både inom särskilt boende och ordinärt boende. För 2023 har medel sökts för att utöka med ytterligare externa arrangemang inom särskilt boende. Målet är att kunna söka dessa medel så länge de utlyses av regeringen, för att komplettera de aktiviteter som redan finns inom verksamheterna.

Under 2023 har sociala omsorgsutskottet även startat ett projekt med träffpunkt en eftermiddag per vecka för seniorer i Överkalix som bor i ordinärt boende. Projektet ska utvärderas under vintern 2023 för beslut

Sociala omsorgsutskottet

om fortsättning. I nuläget sker projektet inom budgeterad ram, med tillskott från ovannämnda statsbidrag. Om politiken anser att träffpunkt ska implementeras behöver omfördelning alternativt komplettering av budget ske.

Inom våra boenden gör vi kontinuerligt trivselfrämjande åtgärder, möblerar och dekorerar i den mån som är möjligt utifrån brandskydd, framkomlighet och arbetsmiljö.

Socialchef anser i denna ekonomiskt ansträngda tid, att målsättning inför 2024 bör vara bibehållen budget för aktiviteter inom särskilt boende för att fortsätta skapa trivsel och trygghet. För ytterligare medel avser verksamheten att söka aktuella statsbidrag.

Förslag till beslut

Förslag anses besvarat med hänsyn till svar upprättat av socialchef.

Beslutsunderlag

Medborgarinitiativ

Tjänsteskrivelse

Sociala omsorgsutskottet

Su § 40

Dnr 2023000302 2023-000302

Utredning sammanslagning servicebostad och gruppbofastad

Beslut

Sociala omsorgsutskottet beslutar

Uppdra till Emma Falkälv, enhetschef samt Jenny Liljebäck socialchef, att fortsätta utredningen med inriktning mot en sammanslagning av gruppbofastad samt servicebostad i samma fastighet med möjlighet till satellitlägenheter.

Återkomma till sociala omsorgsutskottets sammanträde den 24 augusti 2023 med färdigt förslag i ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Enhetschef medverkar och lämnar en nulägesbeskrivning i ärendet samt informerar om det fortsatta arbetet, där arbetet är påbörjat med en risk i sårbarhetsanalys och aktuella frågor att lösa ut inom uppdraget.

Sociala omsorgsutskottet

Su § 41

Dnr 2023000303 2023-000303

Utredning anhörigställning anhörigbidrag

Beslut

Sociala omsorgsutskottet beslutar

Godkänna redovisning av ärendet

Sammanfattning av ärendet

Bakgrund

Efter en inkommen förfrågan från anhörig om möjlighet att vårda närstående vid livets slut har sociala omsorgsutskottet uppdragit till socialchef att utreda frågan om att eventuellt införa någon form av möjlighet till ersättning till anhöriga som vårdar närstående.

Fakta

Anhörigstöd enligt 10 kap 5 § socialtjänstlagen

I socialtjänstlagen finns reglerat om anhörigstöd i 5 kap 10 § SoL, där framgår att Socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder. Syftet med bestämmelsen är att tydliggöra att socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för den som av fri vilja hjälper, vårdar eller stödjer en närstående.

Syftet med stödet till anhöriga är framför allt att minska anhörigas fysiska, psykiska och sociala belastning och den anhöriga kan genom stödet få en förbättrad livssituation samtidigt som risken att drabbas av ohälsa minskar. (Socialstyrelsens vägledning om stöd till anhöriga, 2016)

Det är viktigt att notera att socialtjänsten har ett särskilt uppdrag att stödja och underlätta för de som på något sätt vårdar en närstående.

Stöd till anhöriga kan ges direkt (till den anhörige) och indirekt (till den närstående). Exempel på behovsprövade direkta stöd kan vara utbildning, föräldrastöd, stödsamtal. Indirekta stöd kan vara

Sociala omsorgsutskottet

hemtjänst, avlastning i hemmet, korttidsvistelse. (Socialstyrelsens vägledning om stöd till anhöriga, 2016)

I Överkalix har vi möjlighet till direkt anhörigstöd i form av samtalsstöd via anhörigstödjare. När det gäller indirekt stöd kan den enskilde beviljas avlastning i form av avlösning i hemmet, växelvård, korttidsvistelse, ledsagning för att nämna några insatser.

Även beviljande av hemtjänst för omsorgsinsatser till en enskild avlastar även samboende/make/maka.

Anhöriganställning

Som anhörig kan du vara anställd och vårda din anhöriga om den enskilde har beviljats personlig assistans enligt LSS, enligt ett PAN-avtal. Det är även möjligt vid beslut om ledsagning enligt LSS. I övrigt finns inte den möjligheten till anställning inom Överkalix kommun idag.

Anhörigbidrag/Hemvårdsbidrag

Detta är en form av bidrag som kan ges till den som vårdar en anhörig i hemmet. Det är inget bidrag som Överkalix kommun har idag. Syftet med detta är att stimulera och ge uppskattning till anhörigvårdaren. En kommun beslutar om detta ska vara en möjlighet i just den kommunen, samt omfattningen av bidraget.

Det är upp till varje kommun att besluta om hur olika insatser ska utföras och av vem, alltså om anhöriga ska kunna erhålla anhöriganställning eller anhörigbidrag för omvårdnadsarbete som utförs. Bidrag/anställning hanteras utifrån gällande riktlinjer och kriterier i varje enskild kommun.

Omvärdsspaning

Norrbotten

Nedan följer en sammanställning av hur delar av kommunerna i Norrbottens län har anhörigbidrag eller anhöriganställningar.

Kommun	Anhörigbidrag (hemvårdsbidrag)	Anhöriganställning
Arjeplog	Ja	Nej
Arvidsjaur	Nej	Delvis
Boden		
Gällivare		

Sociala omsorgsutskottet

Haparanda	Ja	Nej
Jokkmokk		
Kalix	Nej	Nej
Kiruna	Tidigare, ej längre	Nej
Luleå	Nej	Nej
Pajala		
Piteå		
Älvsbyn	Nej	Nej
Övertorneå	Nej (hade under pandemin)	Nej

Av de kommuner som svarat har de flesta kommunerna uppgett att de satsar på andra insatser för att avlasta och stödja anhöriga, så som närståendeplatser, daglig verksamhet, anhörigkonsulenter, avlösning i hemmet, istället för anhörigbidrag och anhöriganställningar. Detta för att fokusera på återhämtning och stöd för att minska belastningen på de anhörigas fysiska, psykiska och sociala välbefinnande.

Arvidsjaur har en form av närståendestöd där den enskilde som har ett omfattande omvårdnadsbehov kan välja en närstående som vårdare. Biståndet är då reglerat i riktlinjer och den behovsbedömda hjälpen räknas ut av biståndshandläggare och som sedan omvandlas av verkställare för att få fram anställningens omfattning.

Arjeplog och Haparanda har reglerat om hemvårdsbidrag som baseras på nivåer av stödbehov och som ersätts med viss andel av prisbasbeloppet (1/12 av 25, 50, 75 eller 100% av prisbasbeloppet). Den enskilde ansöker om hemvårdsbidrag på samma sätt som exempelvis hemtjänst och ansökan behandlas av biståndshandläggare. Beslut om hemvårdsbidrag fattas med stöd av 4 kap 2 § SoL som lyder; Socialnämnden får ge bistånd utöver vad som följer av 1 § om det finns skäl för det.

Exempel från andra delar av landet

I Umeå kommun har de en behovsprövad insats som kallas arvoderad anhörigvård. Det innebär att den enskilde ansöker om hemtjänst och framför önskemål om att hemtjänst, hjälp i hemmet ska utföras genom anhörigvård. Den vård som kan utföras som anhörigvård ska vara hjälp och stöd av personlig karaktär (personlig hygien, av/påklädning). Ansökan prövas utifrån socialtjänstlagen. Om den beviljas förmedlas

Sociala omsorgsutskottet

uppdraget till en anhörigkonsulent som ansvarar för bedömningen av föreslagen anhörigvårdare. Utifrån behovet gör biståndshandläggaren en uträkning av tidsomfattning, som styr nivån av arvudet. Den enskilde betalar avgift enligt fastställd taxa för hemtjänst. Anhörigvårdaren ges obligatorisk utbildning. Anhörigkonsulenten har regelbunden kontakt med anhörigvårdaren och ansvarar även för genomförandeplanen.

I Kristianstad kan anhöriganställning tillämpas om det beviljas som ett beslut enligt 4 kap 1 § SoL, efter ansökan från den enskilde och om anhöriganställning bedöms vara nödvändig för att skälig levnadsnivå ska tillförsäkras. Efter bifall verkställs insatsen med anställning enligt PAN-avtalet eller med motsvarande villkor. Erforderligt stöd, fortbildning och handledning ska ges till anställd, så att insatsen ska kunna genomföras enligt gällande lagstiftning, föreskrifter och kommunala riktlinjer. Beslut och insats följs regelbundet upp av biståndshandläggare och ansvarig enhetschef.

I Gävle kommun kan den som blivit beviljad hemtjänst i vissa fall få hjälp av en anhörig som den enskilde bor tillsammans med för att utföra hjälpinsatserna. För detta ska den anhöriga uppfylla vissa krav – bo tillsammans och vara folkbokförda på samma adress samt att den enskilde är beviljad insatser för den dagliga personliga omvårdnaden. Innan anställning görs ett hembesök för att gå igenom insatserna och om den anhöriga uppfyller kraven och har möjlighet att utföra hjälpinsatserna kan det därefter bli aktuellt med en anställning. Som anhöriganställd erhålls lön baserat på de beviljade hjälpinsatserna och arbetsmarknadens regler för anställning gäller även för den anhöriganställda. Som anhöriganställd deltar man även i grundutbildningar och vid arbetsplatsträffar.

Bedömning

I Norrbotten tillämpar ingen av de kommuner som återkopplat anhöriganställning vid verkställande av insatser enligt socialtjänstlagen (SoL). De flesta kommunerna tillämpar inte heller anhörigbidrag/hemvårdsbidrag, utan har satsat mer på stöd till anhöriga genom insatser som möjliggör återhämtning, som avlastningsinsatser och även psykosocialt stöd via anhörigstödjare.

I Överkalix kommun har vi idag avlastningsinsatser och möjlighet till anhörigstöd.

Sociala omsorgsutskottet

För att fler äldre ska kunna bo hemma längre är det väldigt viktigt att de avlastande och stödjande insatserna till anhöriga fungerar så att make/maka/sammanboende ges möjlighet till vila och återhämtning när den de lever tillsammans på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning har behov av stöd och omsorg.

Därför är socialchefs bedömning att det i första hand är viktigt att fortsatt arbeta med att utveckla stödet till anhöriga, som möjligheten till avlastning och samtalsstöd.

Om någon form av anhörigvård/anhöriganställning ska införas, så rekommenderar socialchef i så fall möjlighet till arvoderat anhörigbidrag/hemvårdsbidrag till sammanboende/make/maka genom ansökan och beslut av biståndshandläggare för insatser som i annat fall skulle ha utförts av hemtjänst. Risken med detta kan dock vara att anhöriga utifrån ett känslomässigt eller ekonomiskt perspektiv tar på sig för mycket ansvar och merarbete för den enskilde och därigenom får en ohållbar livssituation. Därför är det viktigt att det finns tydliga riktlinjer och kriterier som varje enskilt ärende prövas utifrån.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Sociala omsorgsutskottet

Su § 42

Dnr 2023000425 2023-000425

**Skrivelse från dag och natt personalen Tallviksgården
med anledning av sociala omsorgsutskottets
studiebesök 2023-05-04**

Beslut

Sociala omsorgsutskottet beslutar

Överlämna skrivelse till socialchef Jenny Liljebäck att svara på

Sammanfattning av ärendet

Ej undertecknad skrivelse "Frågor och funderingar" från "dag och nattpersonalen Tallviksgården" med frågor till Sociala omsorgsutskottet i Överkalix är inlämnad i samband med studiebesök.

Beslutsunderlag

Skrivelse

Undertecknat av följande personer

JÖRGEN LARSSON VENNSTRÖM

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2023-05-30 08:00:41
Transaktionsidentitet: DED11FCFE71924673F22C29A8F02A0FA78FF14BB48

Bo Kenneth Pettersson

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2023-05-30 11:04:37
Transaktionsidentitet: 7E884FACD419A0047ADA6DCD2F33621A7F88F94737

Underskriftstjänst: **Visma Underskriftstjänst**

Dokumentet är signerat av Ciceron DoÄ

Organisation

Organisation: Överkalix kommun

Organisationsnr: 212000-2684

E-post: kommun@overkalix.se

Hemsida: www.overkalix.se